

an ear-ring in the shape of a Makara; हेमाङ्गदलसद्-बाहुः स्फुरन्मकरकुण्डलः (रराज) Bhāg. 8. 15. 9. -केतनः, -केतुः, -केतुमत् *m.* epithets of the god of love. -ध्वजः 1 an epithet of the god of love; संप्राप्तं मकरध्वजेन मथनं त्वत्तो मदर्थं पुरा Ratn. 1. 3; तत्प्रमवारि मकरध्वजतापहारि Ch. P. 41. -2 a particular array of troops. -3 the sea. -4 a particular medical preparation. -राशिः *f.* the sign *Capricornus* of the zodiac. -वाहनः *N.* of Varuna. -संक्रमणम् the passage of the sun into the sign *Capricornus*. -सप्तमी the seventh day in the bright half of Māgha.

मकरिन् *m.* [मकराः सन्त्यत्र इति] An epithet of the ocean.

मकरिका A particular head-dress; K.

मकरी The female of a crocodile. -Comp. -पत्रम्, -लेखा the mark of a Makarī on the face of Lakṣmī. -प्रस्थः *N.* of a town.

मकरन्दः [मकरमपि यति कामजनकत्वात् दो-अवखण्डने क पृषो० सुम् Tv.] 1 The honey of flowers, flower-juice; निषिद्धै-रप्येभिर्लुलितमकरन्दो मधुकरैः Ve. 1. 1; मकरन्दतुन्दिलानामरविन्दानामयं महामान्यः Bv. 1. 6, 8. -2 A kind of jasmine. -3 The cuckoo. -4 A bee. -5 A kind of fragrant mango tree. -6 (In music) A kind of measure. -न्दम् A filament.

मकरन्दवत् *a.* Filled with honey. -ती The *Patala* creeper or its flower.

मकरन्दिका A kind of metre.

मकारः 1 The syllable म. -2 Each of the following five मघ, मत्स्य, मांस, मैथुन and मुद्रा; see पञ्चमकार.

मकुटम् A crown; cf. मुकुट; Mb. 3.

मकुतिः A government order addressed to the Śūdras (शूद्रशासन).

मकुरः [मक-उरच् पृषो०] 1 A mirror. -2 The *Bakula* tree. -3 A bud. -4 The Arabian jasmine. -5 The rod or handle of a potter's wheel.

मकुलः 1 The *Bakula* tree. -2 A bud.

मकुष्ठः, -मकुष्ठकः A kind of kidney-bean or rice.

मकुष्ठ *a.* Slow. -ष्ठः A kind of kidney-bean or rice.

मकूलकः 1 A bud. -2 The tree called दन्ती.

मक्क 1 Ā. (मक्कते) To go, move.

मकूलः A dangerous kind of abscess in the abdomen (of lying-in women).

मक्कुलः Benzoin, red chalk.

मक्कोलः Chalk (सुधा).

मक्ख 1 P. (मक्खति) 1 To accumulate, heap, collect. -2 To be angry.

मक्षः 1 Wrath. -2 Hypocrisy. -3 A multitude, collection. -Comp. -वीर्यः the tree पियाल.

मक्षिकः, -मक्षि (क्षी) का A fly, bee; भो उपस्थितं नयनमधु संनिहिता मक्षिका च M. 2. -Comp. -मलम् wax.

मक्षुणम् A particular measure (= 7 māṣas.).

मख् or मङ्ख् 1 P. (मखति, मङ्खति) To go, move, creep.

मख *a.* [मख् संज्ञायां च] Ved. 1 Adorable, fit to be worshipped with oblations. -2 Lively, active, cheerful. -खः 1 A sacrificial rite; अर्किचनत्वं मखजं व्यनक्ति R. 5. 16; Ms. 4. 24; R. 3. 39. -2 A festival. -3 Worship; वैदिक-स्तान्त्रिको मिश्र इति मे त्रिविधो मखः Bhāg. 11. 27. 7. -Comp. -अंशभाज् *m.* a god. -अग्निः, -अनलः sacrificial fire. -अन्नम् the seed of *Euryale Ferox* (कमलबीज). -असुहृद् *m.* an epithet of Śiva. -क्रिया a sacrificial rite. -त्राट् *m.* an epithet of Rāma; प्राणं पातु मखत्राता Rām. stotra 5. -द्विष् *m.* a demon, a Rākṣasa; तत्र यावधिपती मखद्विषां तौ शरव्यमकरोत् स नेतरान् R. 11. 27; 3. 45; U. 5. 4. -द्वेषिन् *m.* an epithet of Śiva. -प्रभुः *m.* the Soma plant. -मृगव्याधः an epithet of Śiva; मखमृगव्याधोत्तमाङ्गस्थल-स्थास्तु N. 22. 140. -हन् *n.* an epithet 1 of Indra. -2 of Śiva.

मखस्तु *a.* Ved. 1 Wishing for wealth or sacrifice; त्वं जघन्थ नमुचिं मखस्त्युम् Rv. 10. 73. 7. -2 Lively, sprightly, cheerful.

मगः, मगुः 1 A magian. -2 A priest of the sun; B. P.

मगन्दः A usurer.

मगधः 1 *N.* of a country, the southern part of Bihar; अस्ति मगधेषु पुष्पपुरी नाम नगरी Dk. 1; अगाधस्तो मगधप्रतिष्ठः R. 6. 21. -2 A bard, minstrel. -धाः (pl.) The people of Magadha, the Magadhas. -धा 1 The town of the Magadhas. -2 Long pepper. -Comp. -ईश्वरः 1 a king of the Magadhas. -2 *N.* of Parantapa; प्राक् संनिकर्षं मगधेश्वरस्य R. 6. 20. -3 *N.* of Jarāsandha. -उद्भवा long pepper; फलं बृहत्या मगधोद्भवानाम् Suśruta. -देशः the country of Magadha. -पुरी the city of Magadha. -लिपिः *f.* writing or character of the Magadhas.

मगधीय *a.* Belonging to or coming from Magadha.

मगध्यति Den. P. 1 To surround. -2 To serve, be a slave, attend upon, (as a bard, waiter &c.).

मग्न See मस्ञ्.

मघः 1 *N.* of one of the Dvīpas or divisions of the universe. -2 *N.* of a country. -3 A kind of drug or medicine. -4 Pleasure. -5 *N.* of the tenth lunar mansion; see मघा. -6 See मघम्. -घम् 1 A kind of flower. -2 A gift, present. -3 Wealth, riches (Ved.). -Comp. -गन्धः *Mimusops Elengi* (बकुल).